

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci
žalobkyně: I. B.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 11. 2023, ve věci invalidního důchodu
takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná svým rozhodnutím ze dne 1. 8. 2023 č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná (dále jen „OSSZ“) ze dne 17. 7. 2023 poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobkyně pouze o 25%, přičemž pro přiznání invalidního důchodu musí pokles dosáhnout alespoň 35%. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky. O námitkách rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 13. 11. 2023, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), a to tak, že námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Nově zpracovaný posudek ze 10. 10. 2023 dospěl sice k závěru o vyšší míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně (30%), když posudkový lékař OSSZ měl nedostatečně zhodnotit dopad postižení žalobkyně na schopnost využívat dosažené vzdělání, nicméně stále nedosahující minimální 35% hranice, která je

stanovena pro první stupeň invalidity. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu.

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že posudek, z něhož napadené rozhodnutí vychází, nezohledňuje Forestierovu chorobu, degenerativní změny Th páteře, distální senzomotorickou polyneuropatii dolních končetin a ischemickou chorobu dolních končetin. Navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě nového lékařského posudku ze dne 11. 10. 2023, který byl vypracován pro účely řízení o námitkách. I tento posudek dospěl k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně nedosahuje prvního stupně invalidity, protože činí 30%. Posudek podle žalované splňuje všechny formální i obsahové náležitosti na něj kladené, je úplný, celistvý, přesvědčivý a vypořádává se se všemi rozhodnými skutečnostmi. Vzhledem k tvrzením žalobkyně však žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise MPSV.
4. Soud zjistil, že žaloba splňuje potřebné náležitosti, byla podána v zákonné lhůtě, a nic tedy nebrání jejímu věcnému projednání. V souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s“), tak přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 13. 11. 2023 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k tomu, že žaloba není důvodná.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně již v minulosti neúspěšně žádala o invalidní důchod. Žalobkyně má základní vzdělání. Pracovala v různých dělnických profesích – uklízečka, brusička, šička, dělnice. V posudku ze dne 17. 7. 2023, z něhož vychází prvostupňové rozhodnutí, posuzující lékařka uvedla, že žalobkynin zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý. Jeho rozhodující příčinou je syndrom karpálních tunelů oboustranně, atrofizace svalstva ohybačů prstů akrálně svalů červovitých. Postižení bylo posudkovou lékařkou zařazeno do kapitoly VI., položky 9b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 25% z procentního rozmezí 20-40%.
6. V řízení o námitkách byl dne 11. 10. 2023 vypracován další lékařský posudek. Posudkový lékař ČSSZ po zohlednění nových lékařských nálezů posudkový závěr OSSZ částečně potvrdil. Uvedl, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje její fyzické schopnosti, míra poklesu pracovní schopnosti činí pouze 30% a neodpovídá tak žádnému stupni invalidity. Podle posudku je jeho rozhodující příčinou syndrom karpálních tunelů oboustranně, atrofizace svalstva ohybačů prstů akrálně svalů červovitých. Dále je přítomen chronický cervikobrachiální syndrom levostranný a chronická lumbosakralgie, iritace kořenů L5 a S1 oboustranně. Posudkový lékař zohlednil závěry posudkové komise MPSV Ostrava, Brno a Hradec Králové, jejichž posudky byly zpracovány v předchozím řízení, a dospěl k závěru, že nedošlo ke významné změně. Postižení posudkový lékař posoudil shodně jako lékařka OSSZ podle kapitoly VI., položky 9b přílohy k vyhlášce, přičemž v procentním rozmezí 20-40% stanovil střed 30% s ohledem na funkční postižení a profesi, a tedy dospěl k odlišnému závěru o poklesu pracovní schopnosti.
7. Z posudku posudkové komise MPSV v Hradci Králové ze dne 8. 3. 2023 a jeho doplnění z 11. 5. 2023, který je založen ve správním spise a byl zpracován pro soudní řízení vedené zdejším soudem pod sp. zn. 19 Ad 19/2022, vyplývá, že k datu vydání předchozího

rozhodnutí žalované, tj. k datu 25. 4. 2022, bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti lehké postižení periferních nervů v oblasti rukou a známky lehké polyneuropatie v oblasti dolních končetin, tedy zdravotní postižení uvedené v kap. VI., položka 9b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti 30%, kteroužto hodnotu posudková komise stanovila jako maximálně možnou a volila ji vzhledem k objektivně prokázanému dopadu souběhu více zdravotních postižení s přihlédnutím k pracovní kvalifikaci žalobkyně. Ve stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti a podřazení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhláске o posuzování invalidity, je tento posudek ve shoda s dříve zpracovanými posudky posudkové komise MPSV v Ostravě a srovnávacího posudku PK MPSV v Brně. Posudková komise MPSV v Hradci Králové se odlišila pouze v tom, že zohlednila pracovní kvalifikaci žalobkyně, kdy stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve středu rozmezí. V hodnocení dopadu zdravotních postižení na pracovní schopnost žalobkyně se od uvedených posudků však neliší.

8. S ohledem na žalobní námitky v tomto řízení nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí Ostrava. V posudku ze dne 28. 2. 2024 se posudková komise MPSV v Ostravě ve složení předsedy, dalšího lékaře s odborností neurologie a tajemnice, neztotožnila se závěry obou předchozích posudků, jak ohledně zdravotního stavu žalobkyně, tak ohledně jeho zařazení dle cit. vyhlášky, odlišila se též od závěrů posudkových komisí MPSV V Hradci Králové, Brně a Ostravě, jak byly uvedeny výše. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně je podle posudkové komise MPSV Ostrava bolestivý páteřní syndrom krční a bederní s lehkým funkčním postižením (cervikobrachiální syndrom levostranný s iritačním kořenovým syndromem C6 vlevo, s poruchou dynamiky krční páteře a lumbosakralgie levostranně a lumboischadický syndrom oboustranný s iritačním kořenovým syndromem L5 a S1 oboustranně s poruchou dynamiky bederní páteře) na podkladě degenerativních změn. Uvedené posudková komise podřadila pod kapitolu XIII., odd. E, pol. 1 písm. b) vyhlášky, vedoucí k poklesu pracovní schopnosti na horní hranici rozmezí (10-20%), navýšeno o dalších 5% podle § 3 citované vyhlášky vzhledem k dalším chorobným stavům, celkem tedy na 25%. Od posudků OSSZ a ČSSZ se posudková komise odchýlila proto, že nový nález z 1. 3. 2022 neprokázal neurogenní lézi a lehká periferní neuropatie dolních končetin prokázaná EMG vyšetřením nemá klinický korelát v narušení funkce stoje a chůze. Forestierova choroba nebyla prokázaná, a proto nemohlo dojít k její progresi. Nebyla prokázaná Bechtěrevova choroba ani jiné revmatické onemocnění, ani závažné nervosvalové onemocnění. Nebyla prokázaná ani ischemická choroba horních ani dolních končetin (s odkazem na nálezy MUDr. H.). Nový nález Fakultní nemocnice Ostrava z 1. 3. 2022 neprokázal „dle kondukce lehké postižení n. medianus bilat, n. ulnaris vpravo“, ale prokázal lehký syndrom karpálních tunelů oboustranně.
9. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je založeno především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), ve znění účinném v průběhu správního řízení, posuzovala zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení žalovaná. Pro účely soudního přezkumu posuzuje zdravotní stav MPSV, které za tímto účelem zřizuje posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona OPSZ). Soud odbornými znalostmi

v tomto ohledu nedisponuje, posudky a závěry v nich obsažené tak nemůže posuzovat z věcného hlediska. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz dle zásad uvedených v ust. § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na jeho mimořádný význam bývá posudek v řízení rozhodujícím důkazem. Z tohoto důvodu posudek nesmí z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti vzbuzovat žádných pochybností a nesmí existovat jiné skutečnosti a důkazy, které by jeho správnost zpochybnily. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, jež jsou posuzovaným namítány, a své závěry náležitě vysvětlit a odůvodnit.

10. Formální náležitosti posudku upravuje § 7 cit. vyhlášky. Požadavky na řádné složení posudkové komise obsahuje § 16b zákona OPSZ. Vyžádaný posudek MPSV splňuje všechny formální náležitosti, komise rovněž jednala a rozhodovala v řádném složení.
11. Žalobkyně se závěry posudkové komise zásadně nesouhlasila, považovala je za rozporuplné a zavádějící. Podle názoru soudu však posudek splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a vycházela ze všech relevantních a žalobkyní navrhovaných podkladů. Posudková komise podrobně a přesvědčivě vysvětlila, proč považuje žalobkyniny námitky za liché. Co se týká žalobkyní zdůraznění Forestierovy choroby, pak tato skutečně nebyla diagnostikována, když nález, kterého se žalobkyně dovolává, pouze tuto chorobu zmiňuje jako ukazatel míry žalobkyniných obtíží. Stejně tak byla vyloučena neuropatie, kterou sice ukázalo EMG vyšetření, klinické projevy však objektivizovány nebyly. Totéž platí o ischemické chorobě. Posudková komise rovněž srozumitelně zdůvodnila volbu rozhodující příčiny žalobkynina nepříznivého zdravotního stavu, která byla nyní stanovena odlišně od předchozích posudků.
12. Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou žalobkyně, že posudek pouze „kamufluje“ předchozí pochybení, neboť její zdravotní stav měl být zjišťován od data skutečného zhoršení, nikoliv od data nahodilého. Vzhledem k tomu, že pokles žalobkyniny pracovní schopnosti, navzdory rozsáhlému dokazování jak ve správním řízení, tak v předchozím soudním řízení, vedeném zdejším soudem pod sp. zn. 19 Ad 19/2022, nikdy nebyl shledán ve výši, která dosahuje stupně invalidity, je zbytečné, resp. nelogické zjišťovat datum vzniku invalidity, protože tato nevznikla. K žádnému pochybení posudkových lékařů v tomto smyslu nedošlo a není tedy co kamuflovat. Žalobkynin zdravotní stav byl posuzován nejen posudkovými lékaři OSSZ a ČSSZ, ale třemi posudkovými komisemi z různých měst, vždy v různém složení posudkových a odborných lékařů. Tyto dospěly k podobným výsledkům (pokles byl stanoven v rozmezí 25-30%), přičemž náhled posudkových lékařů byl vždy podrobně odůvodněn. Již z uvedeného vyplývá, že nejde o „kamuflač“, ale o pečlivé hodnocení žalobkynina zdravotního stavu. Krajský soud chápe frustraci žalobkyně, jejíž zdravotní stav není dobrý a zásadně ji omezuje, když pokles pracovní schopnosti i „pouze“ o 25% je značný, rovněž nechce žádným způsobem bagatelizovat její potíže. Bohužel, první stupeň invalidity vyžaduje pokles pracovní schopnosti ještě větší, který nebyl v tomto – a ani v časově krátce předcházejícím – řízení objektivně zjištěn.
13. Posudek posudkové komise MPSV z 28. 2. 2024 tak nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková komise řádně posoudila zdravotní stav a pracovní schopnost žalobkyně a naplnila účel uvedený v § 4 odst. 2 zákona OPSZ.
14. Ve věci proběhlo dne 9. 10. 2024 jednání, u kterého žalobkyně neuvedla skutečnosti, které by výše uvedené závěry vyvrátily, což nevyplývalo ani z žalobkyní předložených

důkazů. Žalobkyně v něm vznesla další námitky, týkající se porušení dvojinstančnosti řízení a nedostatečného poučení o možnosti obnovy řízení. Krajský soud předně konstatuje, že tyto námitky žalobkyně uplatnila po uplynutí lhůty pro podání žaloby, která činí dva měsíce od doručení napadeného rozhodnutí (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) a jsou proto opožděné. Pouze pro úplnost krajský soud dodává, že tyto se týkají jiného správního řízení, jež vedlo k rozhodnutí ve věci sp. zn 19 Ad 19/2022. Nadto, krajský soud v tomto řízení žádné pochybení v postupu správních orgánů, které by vedly k nezákonnosti napadeného rozhodnutí, neshledal. Tomuto soudnímu řízení nebrání rozhodnutí ve věci 19 Ad 19/2022, neboť nejde o tutéž věc, když předmětem je jiné – předchozí – rozhodnutí žalované, byť se rovněž týká žádosti žalobkyně o invalidní důchod.

15. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
16. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudku posudkové komise MPSV. Jelikož komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na 25%, nesplňuje žalobkyně podmínku invalidity. Rozhodnutí žalované odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí tak není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.)
17. V řízení byla procesně plně úspěšná žalovaná, které v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **le** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 9. října 2024

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně